

De functie van een lijst, die meestal een rechthoekige vorm heeft, is een deel van een vlak af te bakenen voor een afbeelding en deze ook te beschermen voor invloeden van buiten. De aandacht voor afbeelding is het belangrijkste en de lijst heeft een dienende functie. Maar afbeelding en lijst vormen een eenheid en bovendien moet het geheel (lijst en afbeelding) harmonieus in zijn omgeving geplaatst worden.

Aanvankelijk kreeg de lijst niet zoveel aandacht, maar dat veranderde: in de barok, rond 1600. De lijsten werden steeds breder en het profiel ingewikkelder. Men begon de vier hoekpunten te versieren met beeldhouwwerk. Verder werd dikwijls de hele lijst bedekt met een laagje bladgoud. De lijst werd een zelfstandig kunstwerk.

Sporen van de toen in zwang zijnde vondsten om de lijst te versieren vinden we ook nu nog in het aanbod van lijsten terug. Maar we zien ook terugkeer naar heel eenvoudige omlijstingen; gewoon houten latjes of staafjes aluminium. En dan zonder profiel. Kijk maar eens in uw eigen huis.

Glinsteringen

De lijst bestaat uit dunne, onopvallende latjes zonder profiel en alle aandacht is gericht op het voortdurend wisselende lichtspel van het kunstwerk. Dat bestaat voor het grootste deel uit reepjes aluminiumfolie die een aantal malen getordeerd zijn.

Het is een werk van Monica Buch.

De lijst is zwaar en stoer voor dit sublieme meesterwerkje van Gerrit van Wijngaarden. Het is door zijn eenvoud en doeltreffendheid de meest geslaagde trompe l'oeil die ik ooit zag. Het lijkt of er een echte foto slordig op een houten muur is geplakt. De foto is alledaags en de plaats binnen de lijst is "aller ongelukkigst". Bijna niemand gelooft dat alles geschilderd is.

Bijna niemand gelooft, dat het geschilderd is. De meeste reacties komen hier op neer; "Je hebt je laten bedonderen, de foto is er gewoon opgeplakt". Een groter compliment is niet mogelijk voor de schilder van deze trompe l'oeil.

Broer en zus samen op de fiets

Er zijn ook lijsten die cirkelvormig of ellipsvormig zijn. Deze grote bolle spiegel heeft een cirkelvormige lijst. Het profiel is eenvoudig en past goed bij de vorm van de spiegel.

Vorige maand bespraken we een foto waarin de lijstenexpert, J. Price, zijn passie voor lijsten zelfs in foto's tot uiting komt. Enige maanden na zijn bezoek kreeg ik dezelfde foto gevat in een lijst, gemaakt uit de knoest van een bijzondere houtsoort. Hier is de lijst een kunstwerk op zichzelf die mooi harmonieert met de foto.

Lijst om lijst